

Dosarul nr. Ira-280/2022
(1-18201996-01-Ira-23022022)

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

30 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Roșca Maxim în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021, în cauza penală privind-l pe

ZAHARIA Ion XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.11.2018 – 26.04.2021;

Instanța de apel: 01.06.2021 – 06.10.2021;

Instanța de recurs: 23.02.2022- 30.03.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 26 aprilie 2021, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală*, Zaharia Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 192 alin. (1) Cod penal (episodul 05.11.2018)- 180 ore muncă neremunerată în folosul comunității;

- art. 192 alin. (1) Cod penal (episodul 19.05.2019)- 180 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Potrivit prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilit lui Zaharia Ion pedeapsa definitivă de 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

A fost încasat din contul lui Zaharia Ion în beneficiul lui Bodoianu Gheorghe prejudiciului material cauzat în mărime de 500 lei.

A fost încasat din contul lui Zaharia Ion în beneficiul lui Donțu Ala prejudiciului material cauzat în mărime de 4600 lei.

Corpurile delictive: chipiu de culoare gri combinat cu negru, transmis spre păstrare în camera de corpuri delictive a IP Centru al DP Chișinău, au fost restituite posesorului de drept Zaharia Ion, la rămânerea definitivă a sentinței.

Mijloacele financiare în sumă totală de 1030 lei, transmise spre păstrare părții vătămate Budoianu Gheorghe, s-au lăsat în posesia titularului legal - Budoianu Gheorghe la rămânerea definitivă a sentinței; discul optic format CD-R, ce conține înregistrările video înregistrate de camera de supraveghere a SRL "Paralelei Plus", anexat la materialele cauzei penale nr.2018011747, se va păstra la materialele cauzei penale, DVD-ul „Omega” pe care se conțin secvențe video/foto, anexat la materialele cauzei penale nr. 2019420648, se va păstra la materialele cauzei penale.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Zaharia Ion la 05.11.2018, aproximativ orele 11:40, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, deplasându-se cu microbuzul de pe ruta XXXXX, pe itinerarul XXXXX, în mod tainic a sustras din buzunarul de la pantalonii lui Budoianu Gheorghe mijloace financiare în suma de 1500 lei, după care a coborât din microbuz. La scurt timp, Budoianu Gheorghe, depistând lipsa banilor, a coborât din microbuzul de rută și a mers din urma ultimului. Fiindu-i demascate acțiunile infracționale, Zaharia Ion i-a restituit lui Budoianu Gheorghe doar suma de 1030 lei, ulterior, cu bunurile sustrase părăsind locul comiterii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile. Cu toate că Zaharia Ion a restituit o parte din suma sustrasă, infracțiunea de pungășie s-a consumat la momentul sustragerii mijloacelor financiare.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile lui Zaharia Ion în baza prevederilor art. 192 alin. (1) Cod penal.

Tot el, la data de 19.05.2019, în timp ce se afla în microbuzul de model „Mercedes Sprinter” cu XXXXX, ce circula pe ruta XXXXX, care se afla în preajma magazinului „Zolușca” din XXXXX, urmărind scopul sustragerii bunurilor altor persoane din geantă, pe ascuns, a sustras din rucsacul care se afla asupra victimei, un portmoneu de culoare roz la preț 100 lei, în care se aflau mijloace bănești în sumă de 4500 lei, buletinul de identitate al victimei, precum și cărți de vizită, astfel cauzându-i părții vătămate Donțu Ala un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 4 600 lei.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile lui Zaharia Ion în baza prevederilor art. 192 alin. (1) Cod penal.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, recunoscându-l pe Zaharia Ion vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 192 alin. (1) și 192 alin. (1) Cod penal și a-i stabili pedeapsă sub formă de 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. pentru fiecare capăt de acuzare. Potrivit art. 84 Cod penal, prin cumul parțial, a-i stabili definitiv pedeapsa de 1 an și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Conform prevederilor art. 90 Cod penal, a-i suspenda executarea pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

În motivarea apelului nominalizat s-au invocat următoarele motive:

- pedeapsa aplicată inculpatului nu este una echitabilă, nu-și va atinge scopul, adică nu va influența asupra corectării și reeducării vinovatului;

- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, urmează a se ține cont de scopul pedepsei penale, potrivit art. 7, 61, 75, 78 Cod penal, care urmărește restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni și ține cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, motivul acesteia, personalitatea celui vinovat, circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților precum și de condițiile de viață a acestora;

- instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că inculpatul, deși a săvârșit infracțiuni ce fac parte din categoria celor ușoare, nu a conștientizat gravitatea faptelor sale și nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiuni părților vătămate Bodoianu Gheorghe și Donțu Ala.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021, apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței în partea aplicării pedepsei și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care Zaharia Ion a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor, prevăzute de:

- art. 192 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare;

- art. 192 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Zaharia Ion s-a stabilit pedeapsa definitivă 1 an și 2 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, sentința s-a menținut.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 192 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a reiterat că, pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale.

La caz, careva circumstanțe atenuante sau agravante la examinarea cauzei și stabilirea pedepsei inculpatului nu au fost stabilite.

Instanța de apel a conchis că, deși instanța de fond corect a încadrat acțiunile lui Zaharia Ion conform art. 192 alin. (1) și 192 alin. (1) Cod penal, pedeapsa stabilită prin sentință este una prea blindă în coraport cu faptele comise și personalitatea celui vinovat.

Astfel, la stabilirea pedepsei instanța nu a ținut cont de circumstanțele cauzei și personalitatea celui vinovat, care s-a eschivat de la prezentarea în fața instanței și

greșit a aplicat în privința inculpatului pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, ultimul, de fapt, anterior, fiind de mai multe ori condamnat, sau procesul fiind încetat în legătură cu împăcarea părților, pentru infracțiuni analogice.

În același timp, nu au fost constatate careva circumstanțe care ar permite de a considera, că inculpatul va putea fi reeducat și corectat, nefiind izolat de societate, mai mult ca atât, referitor la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate și a conchis că, în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei, reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de apel a constatat că o pedeapsă privativă de libertate deși minimă este echitabilă la caz și va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, or, aplicarea prevederilor pedepsei cu munca neremunerată în privința lui Zaharia Ion, este inoportună, în situația în care, inculpatul nu este la prima sa abatere de la legea penală.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Roșca Maxim în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută sentința.

În motivare recurentul a indicat că, sunt prezente circumstanțe atenuante-recunoașterea vinovăției, autodenunțarea, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, căința sinceră de cele comise și caracteristica pozitivă.

Procurorul în cadrul dezbaterilor judiciare a solicitat ca măsură de pedeapsa lui Zaharia Ion munca neremunerată în folosul comunității, iar după ce instanța a stabilit această pedeapsă, a contestat sentința cu apel.

De asemenea, în privința inculpatului nu a fost examinat de către instanța de apel posibilitatea eliberării de răspundere penală conform art. 60 Cod penal, din motiv că acesta se afla în custodia statului, însă ultimul nu este anunțat în căutare de către organele de drept pe această cauză penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii*

instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Din textul recursului declarat de avocatul Roșca Maxim, se constată că acesta a invocat temeiuri de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală și critică soluția instanței de apel, din motiv că, în opinia sa, instanța eronat a înăsprit pedeapsa inculpatului.

Potrivit textului, recurentul nu a concretizat care din temeiurile pct. 6) le pune la baza cererii de recurs și prin ce se confirmă aceste temeiuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate de legislator este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu-și găsesc confirmare la examinarea cauzei în ordine de recurs ordinar.

Referitor la argumentele în susținerea temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, Colegiul penal le consideră declarative și nu pot fi acceptate, or, inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii și cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, și mai mult ca atât, recurentul nu critică învinuirea ci individualizarea pedepsei.

În general, instanța de recurs notează că, pentru a se reține eroarea de drept stipulată în pct. 10) și pentru a se statua că s-au aplicat pedepse individualizate contrar exigențelor legale, instanțele de fond urmau să facă abstracție de la prevederile art. 75 Cod penal, care reglementează criteriile generale de individualizare a pedepsei, limitele ei în raport cu circumstanțele agravante și atenuante etc., ținând seama de limitele stabilite în partea specială a Codului.

În speță, temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmare, iar întru desfășurarea concluziilor sale, instanța de recurs va purcede la analiza punctată asupra argumentelor invocate, prin prisma temeiului pentru recursul nominalizat.

Față de lucrul judecat de către instanța de apel, Colegiul consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde prevederilor art. 7, 61, 75, 84 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, iar pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 1 an și 2 luni, este echitabilă, raportată la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care î-l va descuraja pe inculpat de a comite pe viitor alte fapte infracționale de același gen.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Instanța de apel just a concluzionat că sancționarea inculpatului cu munca neremunerată în folosul comunității reprezintă o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inequitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al

infracțiunii săvârșite și persoana inculpatului. În plus, inculpatul nu este la prima abatere de la lege, a fost anterior judecat pentru infracțiuni asemănătoare și i-a fost oferită posibilitatea corijării, însă nu a înțeles urmările acțiunilor sale ce a impus instanța să-i aplice pedeapsa sub formă de închisoare reală.

Referitor la argumentul că procurorul în instanța de fond a solicitat inițial pedeapsa sub formă de muncă neremunerată, Colegiul penal o consideră neîntemeiată și contrară materialelor cauzei, or, conform procesului-verbal din 30.03.2021 s-a solicitat aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, poziție susținută și în cererea de apel depusă (f.d. 136- 138). Mai mult, apărarea nu a înaintat obiecții la capitoul dat în cadrul instanței de apel, solicitând doar respingerea apelului și menținerea soluției primei instanțe.

Cu referire la alegațiile privind neaplicarea art. 60 Cod penal, Colegiul penal indică că inculpatul conform încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 ianuarie 2020 (f.d. 104- 105) a fost anunțat în căutare, curgerea termenului de prescripție fiind suspendată potrivit art. 60 alin. (5) Cod penal, ori „*curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării...*”. În speță, la data adoptării deciziei executorii a instanței de apel din 06 octombrie 2021 nu expirase 2 ani de la data anunțării în căutare. Astfel, solicitarea de eliberare de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție este neîntemeiată, iar conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, *temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.*

Criticile formulate de apărător au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 5**, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursul înaintat de avocatul Roșca Maxim nu și-au găsit confirmare.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Roșca Maxim în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021, în cauza penală privindu-l pe ZAHARIA Ion XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 mai 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN